

VYSOKÉ UČENÍ TECHNIKCE V BRNĚ
FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Počítačové komunikace a sítě
Varianta OMEGA: Scanner síťových služeb

Peter Havan (xhavan00)

21. dubna 2019

Obsah

1	Zadanie	2
2	Relevantné informácie	3
2.1	IPv4 a IPv6	3
2.2	TCP a SYN skenovanie	3
2.3	UDP a UDP skenovanie	4
3	Implementácia	5
4	Testovanie	6
5	Možnosti spustenia	6

1 Zadanie

Úlohou v projekte bolo vypracovanie aplikácie na skenovanie TCP a UDP portov. Práca na projekte pozostávala z podúloh:

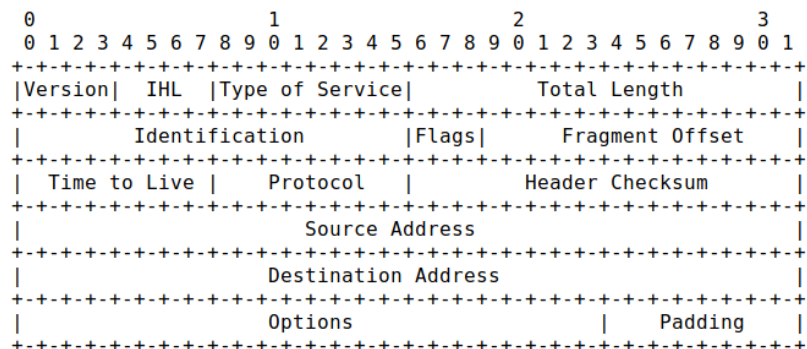
- Štúdium protokolov IPv4, IPv6, TCP, UDP, ICMP
- Implementácia SYN a UDP port scanneru v jazyku C/C++ za použitia BSD Sockets a knižnice libpcap
- Vypracovanie dokumentácie/manuálu k projektu

2 Relevatné informácie

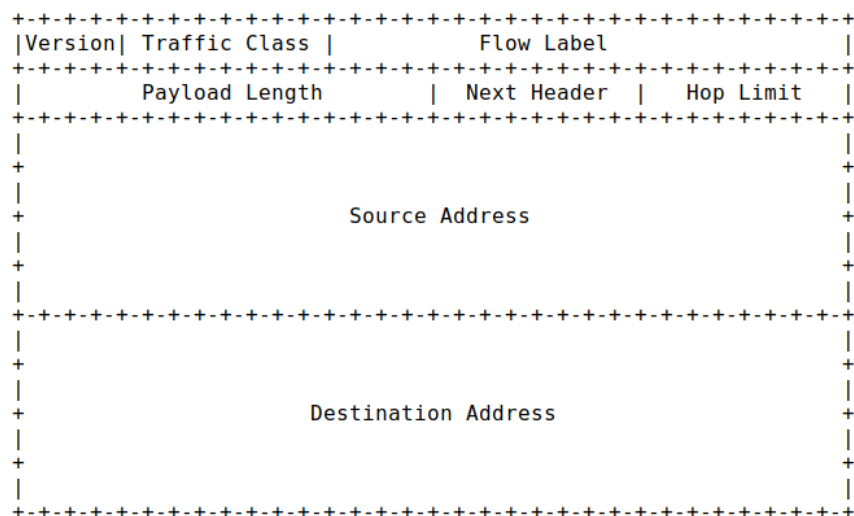
V tejto sekcii sa pozrieme na dôležitú teóriu, ktorá bola potrebná k vypracovaniu.

2.1 IPv4 a IPv6

Pre vytvorenie a odoslanie raw paketu je nutné vytvoriť a vyplniť IP hlavičku. Dôležité bolo štúdium jej formátu a najmä rozdiel medzi IPv4 a IPv6 hlavičkou.

Obrázok 1: Formát hlavičky IPv4[1]

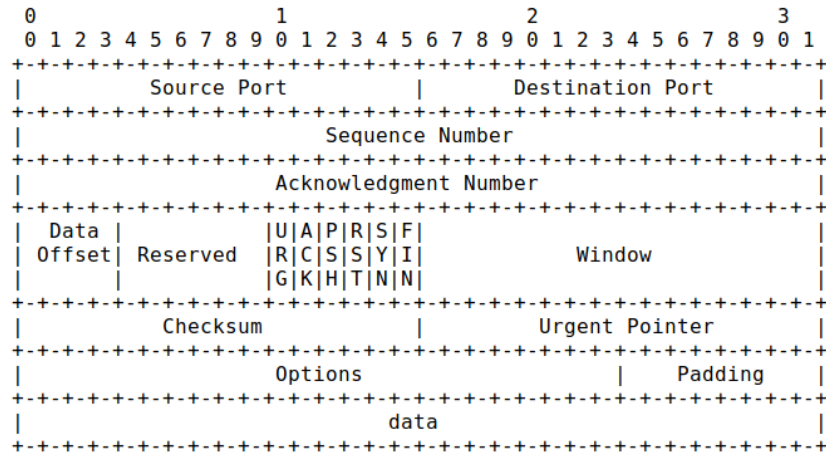
Obrázok 2: Formát hlavičky IPv6[2]

2.2 TCP a SYN skenovanie

Podobne ako IP hlavičku bolo treba vytvoriť a vyplniť hlavičku TCP. SYN skenovanie narozdiel od TCP skenovania neprevádza kompletný 3-way-handsake. Reakcia na SYN paket môže nadobúdať tri podoby:

1. Odpoveď paketom s nastavenými ACK a SYN flagom - port je otvorený

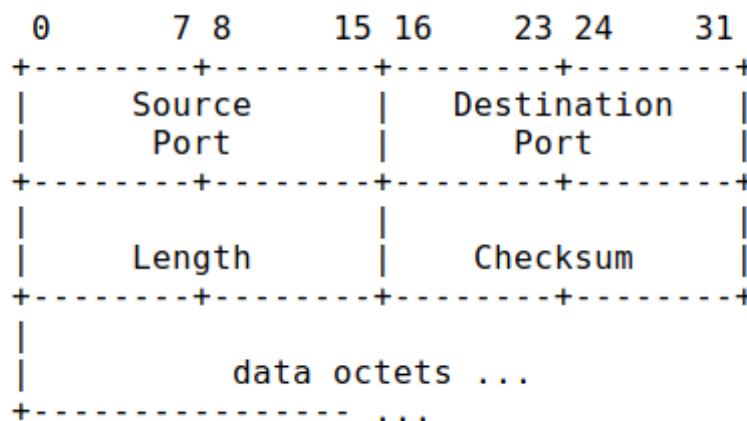
2. Odpoveď paketom s nastaveným RST flagom - port je zatvorený
3. Žiadna odpoveď - port považujeme za filtrovaný

Obrázok 3: Formát hlavičky TCP[3]

2.3 UDP a UDP skenovanie

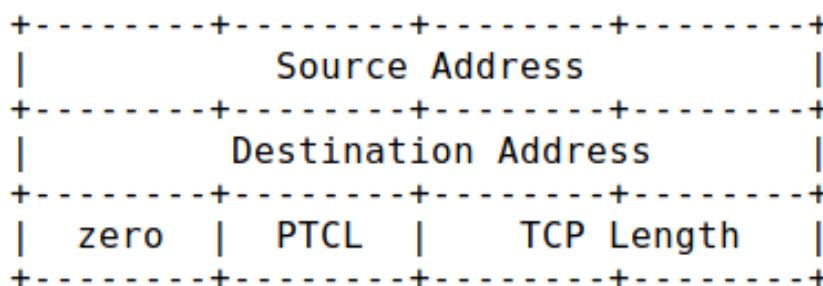
Keďže UDP nenaväzuje spojenie, nie je možné využiť postup ako pri SYN skenovaní. Namiesto toho využijeme fakt, že v prípade uzatvoreného portu, systém odpovedá ICMP správou 3 port **unreachable**. Porty, ktoré touto správou neodpovedajú považujeme za otvorené. Nedo- statkom tejto metódy je fakt, že pokiaľ je port filtrovaný, ICMP správa sa neodošle a aplikácia teda mylne označí port za otvorený.

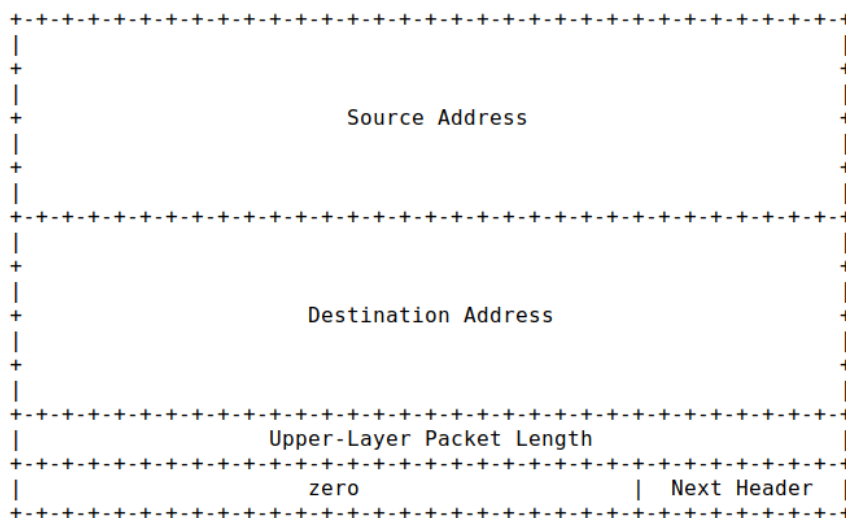
Obrázok 4: Formát hlavičky UDP[4]

3 Implementácia

Väčšina implementácie UDP aj SYN skenovania je podobná. Po spracovaní argumentov sa začína vytvárať IP hlavička. Na obrázku 1 a 2 môžeme vidieť, že hlavičky pre IPv4 a IPv6 sa značne líšia. Verzia protokolu je vybraná podľa verzie IP adresy na vstupe. Použité hlavičkové súbory sú definované v súboroch `<netinet/ip.h>` a `<netinet/ip6.h>`. V pamäti za IP hlavičku doplníme hlavičku UDP/TCP. Zaujímavou položkou v hlavičkách UDP/TCP je `checksum`. Presný výpočet tejto položky je popísaný v RFC 1071[5]. Pri implementácii bolo dôležité si dať pozor najmä na rozdiel v pseudo hlavičkách medzi IPv4 a IPv6. Na obrázku 5 môžeme vidieť formát pseudo hlavičky pri IPv4 a na obrázku 6 formát pseudo hlavičky pri IPv6.

Obrázok 5: Formát pseudo hlavičky UDP/TCP IPv4[3]

Obrázok 6: Formát pseudo hlavičky UDP/TCP IPv6[2]

So správne vypočítaným `checksum` zaradíme TCP/UDP hlavičku za IP hlavičku a odošleme paket pomocou BSD `sockets`. Na zachytávanie odpovedí je využitá knižnica `libpcap`. Za využitia jej filtrov prijímame a analyzujeme prijaté pakety podľa teórie v v sekcii 2. Timeout pri opakovanom odosielaní paketov je riešený pomocou signálu `SIGALRM`.

4 Testovanie

Testovanie funkcionality prebiehalo pomocou nástroju **Telnet**, **Wireshark**, **IPv6 Online Port Scanner** (<http://www.ipv6scanner.com/cgi-bin/main.py>). Podstata testovania bola v zachytávaní provozu nástrojom **Wireshark**, sledovaní odoslaných paketov a overovanie ich správneho formátu a pozorovaní obdržaných paketov a následné porovnávanie zistení z **Wiresharku** s výsledkami našej aplikácie. Finálna fáza testovania spočívala vo využití nástroja **IPv6 Online Port Scanner** a porovnávaní jej výsledkov s našou aplikáciou. S dôvodou obmedzených prostriedkov bol testovaný takmer výhradne localhost.

5 Možnosti spustenia

```
$ ./ipk-scan {-i <interface>} -pu <port-ranges> -pt <port-ranges> [<domain-name> | <IP-address>]
```

- -pt port-ranges skenované TCP porty
- -pu port-ranges skenované UDP porty
- domain-name — IP-address doménové meno alebo IP adresa skenovaného stroja TCP porty
- -i interface identifikátor rozhrania

Príklad použitia:

```
$ ./ipk-scan -pt 21,22,23,25,53,80,110,137,443 localhost -i lo
$ ./ipk-scan -pt 80-100 -pu 53 1.1.1.1
$ ./ipk-scan -pt 80 2001:67c:1220:c1d0:bcf7:27ed:9d5f:c75 -i lo
```

Reference

- [1] REY, M. del. *INTERNET PROTOCOL*. [b.m.]: RFC Editor, September 1981. 1-45 s. RFC, 791. Dostupné na: <<https://tools.ietf.org/html/rfc791>>.
- [2] DEERING, S. a HINDEN, R. *Internet Protocol, Version 6 (IPv6) Specification*. [b.m.]: RFC Editor, Júl 2017. 1-42 s. RFC, 8200. Dostupné na: <<https://tools.ietf.org/html/rfc8200>>.
- [3] REY, M. del. *TRANSMISSION CONTROL PROTOCOL*. [b.m.]: RFC Editor, September 1981. 1-85 s. RFC, 793. Dostupné na: <<https://tools.ietf.org/html/rfc793>>.
- [4] POSTEL, J. *USER DATAGRAM PROTOCOL*. [b.m.]: RFC Editor, August 1980. 1-3 s. RFC, 768. Dostupné na: <<https://tools.ietf.org/html/rfc768>>.
- [5] BRADEN, R. a BORMAN, D. *omputing the Internet Checksum*. [b.m.]: RFC Editor, September 1988. 1-24 s. RFC, 1071. Dostupné na: <<https://tools.ietf.org/html/rfc1071>>.
- [6] *Port scanner*.
- [7] FYODOR. *The Art of Port Scanning*. Dostupné na: <https://nmap.org/nmap_doc.html>.
- [8] *Population density (people per sq. km of land area)*. Dostupné na: <https://data.worldbank.org/indicator/EN.POP.DNST?end=2017&start=2017&type=points&view=map&year_high_desc=true>.
- [9] POSTEL, J. *INTERNET CONTROL MESSAGE PROTOCOL*. [b.m.]: RFC Editor, September 1981. 1-21 s. RFC, 792. Dostupné na: <<https://tools.ietf.org/html/rfc792>>.

Medzi ďalšie využité zdroje patrili slajdy a example zdrojové súbory k predmetom IPK/ISA na FIT VUT.